

До основних факторів впливу на собівартість сільськогосподарської продукції належать природно-кліматичні умови, рівень родючості землі, обсяг внесення добрив, сорти рослин і породи тварин та ін.

Істотним напрямком діяльності сільськогосподарських виробників та органів управління є вдосконалення системи показників і класифікації витрат виробництва продукції сільського господарства в умовах ринкової економіки. Необхідно вказати особливу роль обліку, статистики та контролю в пошуках шляхів скорочення витрат виробництва в сільському господарстві, в забезпеченні раціонального використання ресурсів, в посиленні боротьби з безгосподарністю і марнотратством [4].

Для своєчасного контролю за витратами та формуванням собівартості потрібно дотримуватись точного ведення обліку витрат за елементами та статтями, центрами відповідальності, в розрізі об'єктів обліку та оперативно обчислювати витрати ресурсів за видами і собівартість продукції в даному проміжку часу для зіставлення її з плановим показником з метою виявлення відхилень і своєчасного пошуку шляхів впливу на процес виробництва.

Список використаних джерел:

1. Закон України № 996-XIV від 16.07.1999 р. «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» (з врахуванням останніх змін, внесених Законом України № 663-VII від 24.10.2013 р.).

2. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності», затверджено наказом Міністерства фінансів України від 07 лютого 2013 року № 73.

3. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій та Інструкція про його застосування // Затверджено наказом Міністерства фінансів України від 30 листопада 1999 р. № 291 (з врахуванням змін і доповнень, останні з яких внесені наказом Міністерства фінансів України № 627 від 27.06.2013 р.).

4. Фінансовий та управлінський облік за національними стандартами: Підручник / За редакцією проф. М.Ф. Огійчука. – 6-те вид., перероблене і доповнене. – К.: Алерта, 2011. – 1042 с.

Орлова О.В., студентка

Науковий керівник: Моторин Р.М., д.е.н.,
професор кафедри статистики та економетрії
Київський національний торговельно-
економічний університет,
м. Київ, Україна

ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ ПОКАЗНИКІВ ВИКОРИСТАННЯ ДОХОДІВ УКРАЇНИ ТА ПОЛЬЩІ

Ідея ознайомлення із міжнародним досвідом при доцільному плануванні розподілу доходів є досить поширеною у сучасній практиці державотворення. Так, коли Польща розробляла свою стратегію використання доходів країни, з метою знаходження кращих рішень та запобігання помилок, був вивчений досвід країн, які напередодні стали членами ЄС, а саме Швеції, Фінляндії та Австрії” [1].

При розробці Програми інтеграції України до Європейського Союзу її структуру було визначено з урахуванням досвіду країн-кандидатів на вступ до ЄС [2].

Метою порівняння показників використання доходів в національних рахунках України та Польщі є характеристика найзагальніших закономірностей, взаємозв'язків і пропорцій в економічному розвитку країн, виявлення основних тенденцій розвитку економічних процесів, що відображаються на окремих рахунках, і всієї економіки в цілому.

На основі викладеного матеріалу можна сформулювати завдання дослідження, яке полягає в виявленні чинників, що гальмують ефективне використання польського досвіду в Україні, з'ясувати чи впливає структура наявного доходу на ефективність функціонування економіки країни. Вивчення міжнародного досвіду та його адаптація до національних умов значно полегшить вирішення економічних проблем.

Так, для узагальнення економічних результатів функціонування національної економіки, дослідження макроекономічних показників та аналізу основних макроекономічних пропорцій країн будемо використовувати систему національних рахунків (СНР). Система національних рахунків відображає найважливіші аспекти економічного розвитку, пов'язані з виробництвом і споживанням продуктів та послуг, розподілом і перерозподілом доходів, формуванням національного багатства країни.

Доходи постійно перебувають в обороті: вони беруть участь у платежах, трансформуються в активи, у товарно-матеріальні цінності, споживаються. Стадії утворення та використання доходів мають бути відображені на відповідних рахунках.

Дані рахунків забезпечують аналіз процесів, що реально відбуваються, а також аналіз їх руху, як в економіці в цілому, так і за інституційними секторами, що уможливорює виявлення специфіки утворення і просування доходів у кожному секторі.

За сучасних умов статистика доходів забезпечує інформацію не тільки для аналізу загального стану економіки та рівня життя, а й для розроблення оптимальної соціальної політики, а також заходів, спрямованих на соціальну підтримку окремих груп населення [3].

У СНР застосовуються різноманітні показники доходів, але для аналізу використання доходів в національних рахунках України та Польщі, перш за все, маємо звернути увагу на такі показники:

1. **Валовий наявний дохід**(ВНД) — сума всіх товарів і послуг, вироблених протягом року на території держави (тобто ВВП), плюс доходи, отримані громадянами та організаціями держави з-за кордону, мінус доходи, вивезені з неї іноземними громадянами та організаціями.

2. **Кінцеві споживчі витрати** включають вартість витрат на безпосереднє задоволення індивідуальних та колективних потреб нації, а саме - домашніх господарств, державних органів управління та некомерційних організацій, що обслуговують домашні господарства.

3. **Валове національне заощадження** розраховується як різниця між валовим наявним доходом та витратами на кінцеве споживання (якщо заощадження є величиною додатною, то інституціональні одиниці спрямували в поточному періоді наявний дохід не тільки на кінцеве споживання, а й на збільшення власних активів або на зменшення зобов'язань. Від'ємна величина заощадження означає, що для покриття витрат на кінцеве споживання інституціональні одиниці збільшили власні зобов'язання або зменшили активи).[4]

Порівняльна таблиця рахунку використання наявного доходу України та Польщі за 2016 р.

Операції та балансуючі статті	Україна		Польща	
	Усього млн.грн	%	Усього млн. злотих	%
1. Валовий наявний дохід	2464688	100	1 786 619	100
2. Кінцеві споживчі витрати	2007208	81,4	1 420 380	79,5
а) індивідуальні споживчі витрати	1815142	73,6	1 271 416	71,9
б) колективні споживчі витрати	192066	7,8	148 964	8,3
3. Коригування на зміни чистої вартості активів домашніх господарств у недержавних пенсійних фондах	159	0,006	9 595	0,5
4. Валове заощадження	457480	18,7	366 239	20,5
Частка заощадження у валовому наявному доході, %	18,6		20,5	
Коефіцієнт подібності структур	0,97			

Джерело: розраховане автором на підставі даних: <http://www.ukrstat.gov.ua> , <https://stat.gov.pl>

Порівнювати Українську економіку зі здобутками Польщі є предметом фахових та побутових дискусій. Наразі таке порівняння не на користь України.

Валовий національний дохід, його структура, характеризує добробут нації, в ньому відображається політика держави у формуванні пропорцій між споживанням та заощадженням. За цим показником Польща нас також перевершує.

Користуючись даними таблиці, можна розрахувати частку заощаджень у валовому наявному доході (ВНД) та з'ясувати, що показник Польщі(20,5%) є дещо вищим, ніж України(18,6%). Це свідчить про те, що Україна менш приваблива для інвесторів, ніж Польща. Вигідне розташування і дешева робоча сила допомагають залучати іноземні інвестиції. Доведено Польщею [5]. Тобто, можна стверджувати,

що Польща має кращі можливості для залучення інвестицій, а отже і розвитку економіки в цілому.

Проблеми доходів і рівня життя населення посідають провідне місце в економіці. Саме тому необхідно розглянути їх структуру і не менш важливим є

$$P = 1 - \frac{1}{2} \sum_{j=1}^m |d_j - d_k|$$

коефіцієнт подібності структур, що обчислюється за формулою:

Якщо структури однакові, $P = 1$; якщо абсолютно протилежні, $P = 0$. Чим більше схожі структури, тим більше значення P . [6]. За структурою доходів можна робити висновки про середній рівень життя населення.

За наведеними у таблиці даними коефіцієнт подібності структур становить - 0,97, що означає лише одне – Україна та Польща мають майже однакову структуру наявного доходу.

Висновки

1. Порівняння макроекономічних показників використання наявного доходу Польщі та України показує, що Україна та Польща мають майже однакову структуру наявного доходу.

2. Але частка заощаджень у валовому наявному доході Польщі (20,5%) є вище, ніж України (18,6%). Це свідчить про те, що Україна має менше можливостей для інвестування в виробництво, ніж Польща.

3. У майбутньому головна проблема України полягатиме не в тому, щоб досягти високого зростання наступного року або протягом кількох років, а скоріше в тому, щоб зробити економічне зростання швидшим, тривалішим. Досягнення високого рівня зростання економіки вимагатиме поєднання збільшення продуктивності та інвестицій.

Список використаних джерел:

1. National Strategy for Integration // <http://www2.ukie.gov.pl/dokumenty/Nsien.pdf>
2. Програма інтеграції України до Європейського Союзу: Схвалено Указом Президента від 14 верес. 2000 р. №1072/2000 (1072/2000) // www.rada.kiev.ua.
3. Система національних рахунків (2001): <https://library.if.ua/book/115/7734.html>
4. https://pidruchniki.com/2015082666114/ekonomika/valoviy_natsionalniy_dohid_vnd
5. <https://bakertilly.ua/news/id44264>
6. <https://studfiles.net/preview/4494396/page:5/>

Патіота А.С., студентка

Науковий керівник: Герчанівська С.В.,

к.е.н., доцент

ВП НУБіП України «Бережанський
агротехнічний

інститут», м. Бережани, Україна

ШЛЯХИ ВДОСКОНАЛЕННЯ АНАЛІЗУ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ

За останні роки збільшилось значення речових факторів виробництва – основних засобів. Однак існує проблема їх збереження, переоснащення для подальшої роботи на підприємстві. Збільшення обсягу виробництва відбувається завдяки ефективному використанню основних засобів. Отже, проблема